

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความยุติธรรมในองค์การ การละเมิดสัญญาทางจิตวิทยา และความเครียด : กรณีศึกษาของค์การเอกชนแห่งหนึ่ง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความยุติธรรมในองค์การ การละเมิดสัญญาทางจิตวิทยา และความเครียด โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานในระดับปฏิบัติการในองค์การเอกชนแห่งหนึ่งที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์ จำนวน 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้ความยุติธรรมในองค์การ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามวัดระดับการละเมิดสัญญาทางจิตวิทยา ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเรื่องความเครียด และทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS For Windows สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) การทดสอบค่าสถิติที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) การทดสอบแบบนอนพาราเมตริกของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal – Wallis test) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า

1. การรับรู้ความยุติธรรมในองค์การโดยรวม และรายด้าน คือ การรับรู้ความยุติธรรมด้านผลตอบแทน ด้านกระบวนการ และด้านการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเครียดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. การละเมิดสัญญาทางจิตวิทยามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเครียดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. การรับรู้ความยุติธรรมในองค์การโดยรวม และรายด้านคือ การรับรู้ความยุติธรรมด้านผลตอบแทน ด้านกระบวนการ และด้านการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีความสัมพันธ์ทางลบกับการละเมิดสัญญาทางจิตวิทยาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันในด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส อายุงาน สายงาน มีความเครียดไม่แตกต่างกัน แต่พนักงานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความเครียดแตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่ามีตัวแปรอิสระ 2 ตัวที่มีอำนาจในการทำนายความเครียด ได้แก่ การรับรู้ความ

ยุติธรรมด้านผลตอบแทนและการรับรู้ความยุติธรรมด้านการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ซึ่งสามารถ
ร่วมกันทำนายความเครียดได้ร้อยละ 25.2

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าถ้าผู้บริหารในองค์กรให้ความสำคัญและส่งเสริมการ
รับรู้ความยุติธรรมในองค์กร จะทำให้พนักงานรู้สึกว่าการตนถูกละเมิดสัญญาทางจิตวิทยาลดลง
ส่งผลให้พนักงานมีความเครียดลดลง พนักงานจะมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีในการทำงาน

Abstract

The research of “The Relationship Between the Perception of Organizational Justice, Psychological Contract Violation and Stress : A Case Study of an Organization” was a correlational research. The purposes of this research were to determine the correlations between all dimensions of the Perception of Organizational Justice, Psychological Contract Violation and Stress.

The sample included 322 operation employees in an organization which in the business sector of automobile parts production. The information of research was collected by using questionnaire divided in four parts: personal factors, the perception of organizational justice, psychological contract violation and stress.

Data were analyzed by using Statistical Package For the Social Science (SPSS). Program for descriptive statistics: frequency, percentage, mean, standard deviation; and for testing hypotheses: Pearson Product Moment Correlation Coefficient, t-test, One way ANOVA, Kruskal – Wallis test and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows:

1. There were significant negative correlations between all dimensions of the perception of organizational justice and stress.
2. There was significant positive correlation between psychological contract violation and stress.
3. There were significant negative correlations between all dimensions of the perception of organizational justice and psychological contract violation.
4. There were no significant difference in Personal factors, gender, age, marriage status, tenure and job type on stress level whilst there was significant difference in education on stress level.

From Stepwise Multiple Regression Analysis revealed that two components of the perception of organizational justice (distributive and interactional justice) were capable of predicting stress as 25.2 percent

The research results showed that if the organizational executives realized and encourage all dimensions of the perception of organizational justice, the employees' perception of psychological contract violation would be decreased and their stress level would be decreased. Finally, the employees could have good mental and physical health for working.